

Checklist voor raadsleden: Hoe vind ik financiële dekking voor mijn motie of amendement?

Deze checklist is bedoeld om raadsleden te ondersteunen bij het vinden van passende financiële dekking voor een motie of amendement. Het biedt handvatten om de financiële haalbaarheid van een voorstel goed in kaart te brengen en te onderbouwen binnen de gemeentelijke begroting.

Checklist	Toelichting
1. Algemene uitgangspunten	
Kenmerken gemeentebegroting	Een begroting omvat de verwachte plannen, baten (inkomsten) en lasten (uitgaven) voor een periode van vier jaar. Deze inkomsten en uitgaven moeten in evenwicht/sluitend zijn en staan onder (financieel) toezicht van de provincie. Bij de gemeente Haarlem wordt een outcome-begroting gehanteerd, waarbij de baten en lasten worden gebaseerd op de beoogde resultaten en maatschappelijke effecten. Daarnaast is er sprake van een discretionaire begroting. Dat betekent dat de raad tussentijds kan besluiten de begroting te wijzigen.
Structurele lasten en incidentele lasten	Structurele (langdurige) lasten en incidentele (eenmalige) lasten worden respectievelijk opgevangen door structurele baten en incidentele baten.
Geen voorstellen zonder dekking	In Haarlem is het gebruik dat moties en amendementen voorzien zijn van een duidelijke financiële dekking.
Integrale afweging vereist	Denk altijd aan de bredere financiële context en de impact van je voorstel op de gehele kadernota of begroting. Hierbij gaat het om afwegen en het argumenteren van wat als meest belangrijk of minst belangrijk wordt beschouwd.
2. Voorbereiding (voorafgaand aan het vinden van dekking)	
Wanneer dien ik mijn motie of amendement in?	Het moment in de Planning & Control-cyclus (P&C-cyclus) is bepalend voor de mogelijkheden om financiële dekking te vinden. Tijdens de behandeling van de kadernota of begroting is er ruimte voor een integrale afweging binnen het bredere financiële beleid van de gemeente. Een motie of amendement kan ook buiten deze momenten worden ingediend. In Haarlem is het gebruik dat een motie of een amendement dat extra budget vraagt dat niet past binnen een raadsbesluit waar het amendement op toeziet wordt voorzien van een voorstel voor financiële dekking. De raad moet naderhand per apart besluit akkoord gaan met het gebruik van deze middelen. Hoe de dekking kan worden gevonden, wordt toegelicht onder <i>'Het vinden van dekking'</i> (punt 3).
Is mijn motie of amendement structureel of incidenteel van aard?	Bepaal of de lasten die voortvloeien uit het voorstel langdurig (structureel) of eenmalig (incidenteel) zijn.

Wat is de financiële omvang van mijn motie of amendement?	Het is raadzaam om de kosten van je voorstel zo concreet mogelijk in kaart te brengen. Denk hierbij aan: • Een schatting van de totale kosten, zowel structureel als incidenteel. • De verdeling van de kosten over de jaren. • Eventuele aanvullende kosten, zoals uitvoerings- of onderhoudskosten. • Mogelijke besparingen of opbrengsten die het voorstel met zich meebrengt. Een goed onderbouwde raming maakt het makkelijker om realistische dekkingsopties te vinden.
Is mijn motie of amendement een begrotingsvoorstel of investeringsvoorstel?	Het verschil tussen een begrotingsvoorstel en investeringsvoorstel heeft betekenis bij het vinden van dekking. Een begrotingsvoorstel is een voorstel m.b.t. tot de plannen, inkomsten en uitgaven van een beleidsveld binnen de programmabegroting. Een investeringsvoorstel gaat over grote uitgaven die in de eerste vijf jaarschijven worden opgenomen in het Investeringsplan (IP) en kapitaallasten met zich meebrengen. Aan een investering zijn kapitaallasten verbonden, zoals afschrijving en rente, waarvoor structurele dekking in de begroting nodig is. Daarnaast kunnen er beheers- en onderhoudskosten zijn die in de afweging moeten worden meegenomen.
Hoe ingrijpend is mijn motie of amendement?	Weeg het voorstel integraal af tegen de gehele begroting/kadernota en beoordeel hoe het zich verhoudt tot de andere gemeentelijke uitgaven om de impact te bepalen.
3. Het vinden van dekking (ladder vinden dekking)	
Hoe vind ik dekking voor mijn motie of amendement volgens 'de ladder voor het vinden van dekking'?	Voor Haarlem is voor het vinden van dekking 'de ladder van dekking' ontwikkeld. Dit is een hulpmiddel om te bepalen hoe dekking kan worden gevonden voor een amendement of motie . De ladder voor dekking hanteert de volgende uitgangspunten (uitgesplitst voor een begrotingsvoorstel en investeringsvoorstel): Begrotingsvoorstel • Kan het voorstel worden gefinancierd door minder urgente uitgaven te schrappen? Is er ruimte binnen de bestaande begroting (productraming) voor een extra uitgave binnen hetzelfde programma, beleidsveld of product? • Zijn het kleinere, incidentele kosten die mogelijk gedekt kunnen worden vanuit de post onvoorzien?

	• Zijn het incidentele lasten die eventueel gedekt kunnen worden vanuit de bestemmingsreserve? Investeringsvoorstel • Onderzoek of het investeringsvoorstel kan worden gefinancierd door een minder urgente investering in het IP te herprioriteren, mits deze vergelijkbaar is van omvang en levensduur. • Zoek de dekking voor een extra investering (voor de structurele kapitaallasten) in de rompbegroting (productraming), oftewel de bestaande begroting, binnen hetzelfde programma, beleidsveld of product. Hulp nodig? • Tot slot kan een beroep worden gedaan op ambtelijke ondersteuning bij het vinden van passende dekking (zie punt 4).
Waarom is het vinden van dekking binnen de beschikbare reserves vaak niet wenselijk?	• Algemene middelen zijn inkomstenbronnen zoals de algemene uitkering uit het gemeentefonds en lokale belastingen, die worden ingezet voor structurele uitgaven en beleidskeuzes. Dekking vanuit de algemene middelen is niet specifiek genoeg, omdat geen keuze wordt gemaakt ten koste van welke middelen met welk doel het voorstel wordt gedaan . • De algemene reserve is een balanspost en geen uitgavebudget, en dient primair als buffer om financiële risico's op te vangen en kan niet zomaar worden aangesproken. Het inzetten van de algemene reserve wordt verwerkt via de begroting. • Bestemmingsreserves zijn bedoeld voor incidentele, specifieke, vooraf vastgestelde doeleinden. Het inzetten hiervan moet aansluiten bij het oorspronkelijke bestedingsdoel van de reserve.
4. Ondersteuning	
Kan ik gebruik maken van de begrotings chatbot voor het vinden van dekking?	De griffie heeft een digitale AI-tool ontwikkeld die kan helpen bij het zoeken naar mogelijke dekkingsbronnen en het formuleren van moties en amendementen.
Is ambtelijke ondersteuning gewenst bij het vinden van de financiële dekking?	• Bij ambtelijke ondersteuning is goed samenspel en samenwerking noodzakelijk. Het is van belang duidelijke spelregels af te spreken (zie hieronder), zodat iedereen zich bewust is van de verschillende posities en verantwoordelijkheden: Vraag tijdig ondersteuning aan, zodat er voldoende ruimte is

	voor een zorgvuldige beoordeling. De tijdsbesteding moet redelijk en billijk zijn. • Bewaar de orde en het overzicht. • Houd rekening met de onafhankelijke en adviserende rol van ambtenaren, die niet publiekelijk aangesproken kunnen worden. • Zoek voorafgaand aan het indienen afstemming met concerncontrol via majonker@haarlem.nl en mdelie@haarlem.nl om de haalbaarheid van een motie of amendement te toetsen.
--	---